

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 2009 r.

**w sprawie trybu postępowania i sposobu współdziałania organów w celu zapobieżenia
niebezpieczeństwu grożącemu statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej
z nimi infrastrukturze, powstałego na skutek użycia statku lub obiektu pływającego jako
środka ataku terrorystycznego**

Na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 4 września 2008 r o ochronie żeglugi i portów morskich (Dz. U. Nr 171, poz. 1055) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb postępowania przy stosowaniu środków w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej z nimi infrastrukturze, powstałego na skutek użycia statku lub obiektu pływającego jako środka ataku terrorystycznego;
- 2) sposób współdziałania organów przy stosowaniu środków, o których mowa w pkt 1.

§ 2. 1 Minister Obrony Narodowej może wydać decyzję, o której mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych wydawaną po zawiadomieniu przez Komendanta Głównego Straży Granicznej o wyczerpaniu przez Straż Graniczną środków przewidzianych w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997, z późn. zm.¹⁾).

2. O powyższej decyzji Minister Obrony Narodowej powiadamia niezwłocznie Prezesa Rady Ministrów.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 170, poz. 1218, z 2007 r. Nr 57, poz. 390, Nr 82, poz. 558, z 2008 r. Nr 86, poz. 521, Nr 195, poz. 1199, Nr 216, poz. 1367, Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 12.

§ 3. 1. Siły i środki niezbędne do wykonania decyzji, o której mowa w § 2 ust. 1 Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego podporządkowuje Dowódcy Operacyjnemu Sił Zbrojnych lub Dowódcy Wojsk Specjalnych.

2. W przypadku konieczności użycia środków wydzielonych do pełnienia dyżurów w ramach Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego decyzję o której mowa w § 2 ust. 1 przekazuje się również właściwemu organowi Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, a zastosowanie ustalonego środka następuje po uprzednim przejęciu uprawnień od odpowiedniego szczebla dowodzenia Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

§ 4. Rozkaz o użyciu środków podległych Ministrowi Obrony Narodowej w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia niebezpieczeństwa, o którym mowa w § 1 pkt 1, zgodnie z Decyzją Ministra Obrony Narodowej, wydaje niezwłocznie Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych lub Dowódca Wojsk Specjalnych w przypadku samodzielnego użycia Wojsk Specjalnych.

§ 5. 1. O decyzji Ministra Obrony Narodowej, o której mowa w § 2 ust. 1 oraz o rodzaju, sposobie i czasie stosowania środków podległych Ministrowi Obrony Narodowej Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych lub Dowódca Wojsk Specjalnych niezwłocznie powiadamia, ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, dyrektorów właściwych urzędów morskich oraz właściwe terytorialnie organy administracji rządowej w zakresie niezbędnym do zorganizowania współdziałania organów chroniących obszary morskie Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadku wydania decyzji o stosowaniu sił i środków podległych Ministrowi Obrony Narodowej Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych lub Dowódca Wojsk Specjalnych koordynuje stosowanie sił i środków przez jednostki Straży Granicznej.

§ 6. 1. Podczas stosowania środków w stosunku do statków morskich w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia niebezpieczeństwa, o którym mowa w § 1 pkt 1, uwzględnia się zasady wynikające z ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.

2. Stosowanie środków powinno następować w sposób:

1) minimalizujący spowodowanie zagrożenia życia lub zdrowia dla osób postronnych;

- 2) wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobom, przeciwko którym środki zostały użyte;
 - 3) ograniczający zniszczenie statku użytego jako środka ataku terrorystycznego, innych statków oraz infrastruktury portowej.
3. Ograniczeń wymienionych w ust. 2 pkt 2 i 3 nie stosuje się w przypadku powzięcia wiadomości o obecności na statku lub obiekcie pływającym nuklearnego urządzenia wybuchowego oraz o zamiarze niezwłocznego wykorzystania tego urządzenia jako środka ataku terrorystycznego.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Wydanie przedmiotowego rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji zwartej w art. 27 ust. 2 ustawy o ochronie żeglugi i portów morskich (Dz. U. Nr 171, poz. 1055), zgodnie z którą Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania przy stosowaniu, na polskich obszarach morskich niezbędnych środków w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej z nimi infrastrukturze, powstałego na skutek użycia statku lub obiektu pływającego jako środka ataku terrorystycznego, do zatopienia tego statku lub obiektu pływającego włącznie.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, za ochronę żeglugi i bezpieczeństwo portów na polskich obszarach morskich odpowiedzialne są organy administracji morskiej i Straż Graniczna.

Posiadane przez nie środki mogą okazać się niewystarczające do zapobieżenia atakowi terrorystycznemu, do którego użyto statku lub obiektu pływającego. Taka sytuacja wymusza potrzebę wsparcia Straży Granicznej. W takiej sytuacji jedyną instytucją posiadającą siły i środki, które mogą zapobiec niebezpieczeństwu grożącemu statkom, portom i infrastrukturze portowej na skutek użycia do ataku terrorystycznego statku lub obiektu pływającego jest Ministerstwo Obrony Narodowej.

Projekt przewiduje możliwość podjęcia przez Ministra Obrony Narodowej decyzji o użyciu do wsparcia Straży Granicznej sił i środków będących w posiadaniu Sił Powietrznych, Wojsk Lądowych, Marynarki Wojennej lub Wojsk Specjalnych.

Odpowiednio do decyzji Ministra Obrony Narodowej, pododdziałami wydzielonymi przez Szefa Sztabu Generalnego WP do zapobieżenia atakowi, dowodzi Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych RP lub Dowódca Wojsk Specjalnych, w przypadku ich samodzielnego działania. Ww. dowódcy organizują również współdziałanie ze Strażą Graniczną i terenowymi organami administracji morskiej.

Podczas stosowania środków w stosunku do statków morskich w celu zapobieżenia, ograniczenia lub usunięcia niebezpieczeństwa, o którym mowa w § 1 pkt 1, uwzględnia się zasady wynikające z ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, zwłaszcza określone w rozdziale 6 - Użycie środków przymusu w stosunku do statków morskich i powietrznych. Gdzie w art. 25 w sposób precyzyjny ustalono, że jeżeli statek na morskich wodach wewnętrznych lub na morzu terytorialnym, mimo wezwania, nie zatrzyma się i nie zaniecha działań naruszających przepisy obowiązujące na tych wodach, dowódca jednostki

pływającej Straży Granicznej może wydać rozkaz oddania strzału ostrzegawczego w powietrze, następnie zaś strzału przed dziób i za rufę. Jeżeli statek mimo to nie zastosuje się do wezwania, dowódca jednostki pływającej może rozkazać otworzyć ogień do tego statku. Te same zasady stosuje się przy pościgu na morzu pełnym. A w przypadku ostrzelania jednostki pływającej Straży Granicznej można użyć broni bez ostrzeżenia.”

Projekt rozporządzenia narzuca obowiązek stosowania środków w taki sposób, aby minimalizować niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia osób postronnych, ograniczyć zniszczenia mienia oraz szkody wyrządzone uczestnikom ataku. Proponowane zapisy zdejmują jednak obowiązek ochrony życia sprawców oraz ograniczenia strat materialnych w przypadku, jeżeli na statku znajduje się nuklearne urządzenie wybuchowe i istnieje groźba użycia go do ataku terrorystycznego.

Przepisy rozporządzenia nie mają zastosowania do zagrożenia spowodowanego przez obcy okręt wojenny lub statek służby państwowej, a także w przypadkach określonych ustawą z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym i kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej. Nie dotyczy również przypadku wykorzystywania statku do transportu grupy terrorystycznej lub jej uzbrojenia oraz użycia statku do ataku na inne obiekty niż wymienione w art. 27 ustawy z dnia 04 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z przepisami prawa Unii Europejskiej

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projektowane rozporządzenie oddziałuje na Ministra Obrony Narodowej i Sił Zbrojnych RP, ministra właściwego do spraw wewnętrznych i Straż Graniczną, a także ministra właściwego ds. gospodarki morskiej i podległe mu organy administracji morskiej, które to podmioty będą uczestniczyć w działaniu mającym na celu zapobieżenie niebezpieczeństwu grożącemu statkom, portom oraz związanej z nimi infrastrukturze.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie poddany konsultacjom społecznym w ramach uzgodnień międzyresortowych z podmiotami reprezentującymi środowisko morskie.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz.1414), przedmiotowy projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Obrony Narodowej.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

*Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym*